

Wyznaczanie celów do pracy z osobami starszymi doświadczającymi przemocy

Dr Bogna Szymkiewicz

Rangi i przywileje

Ranga - suma posiadanych przywilejów,
związana z zajmowaną pozycją w kategorii
wysoko cenionej w danej grupie czy
społeczności

Typowe rodzaje rang:

- społeczna
 - psychologiczna
 - duchowa
-

Starość a rangi i przywileje

W naszym społeczeństwie -
w pewnym momencie
życia następuje
drastyczny spadek rangi

Często czują się
„niewidzialne” - inni ich
nie widzą, nie słyszą, nie
zwracają uwagi

Osoby starsze przestają
mieć dostęp do
zachowań, cech i
umiejętności, które są
społecznie cenione

Nadużycie

Użycie dowolnego rodzaju siły (np. fizycznej, społecznej, psychologicznej, duchowej) wobec kogoś, kto nie może się obronić lub zareagować w satysfakcjonujący dla siebie sposób, ponieważ nie posiada podobnej siły (fizycznej, społecznej, psychologicznej, duchowej)

Psychologia procesu - Arnold Mindell

Konsekwencje nadużycia

Bezpośrednie objawy

- bezradność. brak reakcji
- lęk, panika
- złość, wściekłość
- trans
- dysocjacja
- zamrożenie
- brak wiary we własną percepcję
- poczucie zatrzymania, pustki w głowie, zamrożenia

Długoterminowe symptomy

- pobudzenie
 - wtargnięcia (nagłe wspomnienia nad którymi nie mamy kontroli)
 - łatwość wpadania w stan zamrożenia
 - symptomy fizyczne
 - problemy relacyjne (wstyd, poczucie winy, lęk, złość)
 - poczucie, że „wszyscy są przeciwko mnie”
-

Kierunki pracy

Praca z osobami o wyższej randze:

- a. zwiększanie świadomości społecznej
- b. psychoedukacja - opiekunowie, rodziny, instytucje

Praca z osobami starszymi:

- a. słuchanie, docenienie, kontakt
 - b. poszukiwanie potrzebnej reakcji na doświadczane nadużycia
-

MITY I STEREOTYPY

- Wszyscy starzy ludzie są do siebie podobni
- Starzy ludzie są ciężarem dla społeczeństwa
- Starsze osoby nie są zdolne do opanowania nowych umiejętności, a w związku z tym nie potrzebują się uczyć
- Starsze osoby marudzą i nie należy traktować poważnie tego, co mówią
- Seniorzy to ludzie bezradni, niezdolni do podejmowania samodzielnych decyzji w nowoczesnym świecie
- Starzy ludzie nie mogą być szczęśliwi i radośni, ponieważ starość jest z gruntu zła i nieciekawa

PRAWDA

- Wszyscy starzy ludzie są niepowtarzalnymi indywidualnościami
- Starzy ludzie są wielkim niewykorzystanym potencjałem doświadczenia, czasu i mądrości
- Motywacja i zdolność uczenia się nie jest przywilejem młodości, uczymy się przez całe życie.
- Starsi ludzie próbują na różne sposoby poinformować innych o swoich realnych problemach i potrzebach
- Zdolność podejmowania mądrych decyzji nie jest równoznaczna z szybkością przetwarzania informacji i nie zależy od wieku
- Szczęście i radość to przede wszystkim postawa wobec życia, zupełnie niezależna od wieku.

Rozmowy z opiekunami

Odpowiedzialność:

- korzystanie z własnego autorytetu
- uważność i zaufanie do siebie przy spostrzeganych przejawach nadużyć

Edukacja:

- wspieranie „jasnego snu” - potencjalnie pożądanym zachowań wobec starszych
 - przekazywanie innych wzorców i umiejętności
-

Praca z osobami starszymi

Zacząć od siebie - odnaleźć wartości reprezentowane przez osoby starsze

Kontakt i uznanie

Autentyczne zainteresowanie

Bycie „tu i teraz”

Czas i uwaga

Poszukiwanie zasobów

Wspólne poszukiwanie obszarów wyższej rangi

Poszukiwanie wsparcia zewnętrznego

Wypracowywanie skuteczniejszych wzorców radzenia sobie

Wspieranie zachowań służących zadbania o siebie

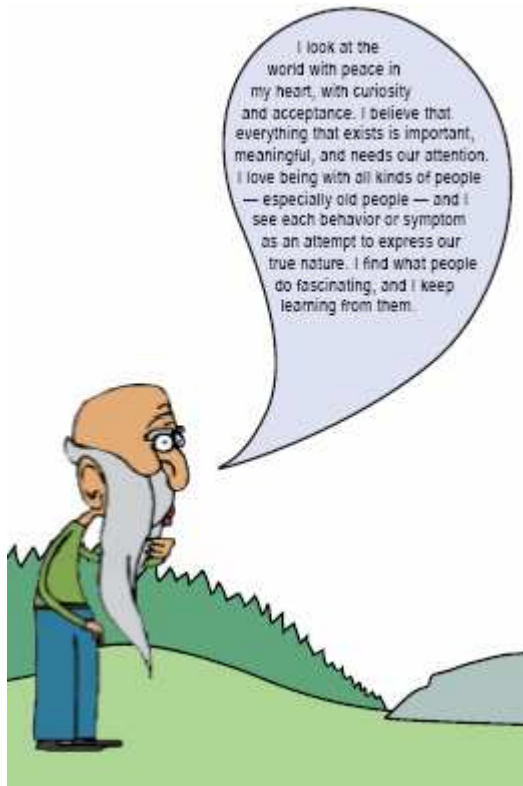
O starości inaczej

MŁODSI I STARSZY

- Starzy ludzie poruszają się wolniej, ale wiedzą lepiej, dokąd zmierzają.
- Młode i wolniej podejmują decyzje, ale ich decyzje są mądrzejsze.
- Młode i wolniej myślą, ale ich myśli są bardziej przenikliwe.
- Młode i gorzej widzą, ale ich wzrok sięga głębiej.
- Młode i gorzej słyszą, ale chyba lepiej wiedzą, czego w ogóle słuchać.
- Młode i gorzej radzą sobie z nowoczesną technologią, ale chyba więcej wiedzą o tajemnicach życia.

Demencja i choroba Alzheimera

Podstawowe objawy demencji:

- trudność w zapamiętywaniu nowych informacji
- trudność w przypominaniu sobie znanych informacji
- trudności te są na tyle poważne, że zaburzają codzienne funkcjonowanie

Praca z osobami z demencją

Tajemnice komunikacji

- „nie bierz tego do siebie”
 - mów krótkimi, prostymi zdaniami
 - używaj konkretnych sformułowań
 - zadawaj specyficzne pytania (np. typu tak/nie)
 - traktuj informacje od osoby chorej jako metafory jej emocjonalnego stanu
-

Cele i sukcesy w pracy z osobami starszymi

Cele:

- Zatrzymanie przemocy
- Uznanie doświadczanego problemu bez protekcjonalnego traktowania
- Pomoc w znalezieniu innych możliwości reagowania

Sukcesy:

- Doświadczanie sukcesu „tu i teraz” raczej niż w doprowadzaniu do spektakularnych zmian
 - Udział w supervizjach i grupach dla pomagaczy - poszukiwanie nowej definicji sukcesu, zwiększanie świadomości udziału w przemianach świadomości społecznej i kreowaniu świata innych wartości
-